

Eitt trygt og vælrvirkandi heilsuverk

Katrin Kallsberg,
valevni fyri Tjóðveldi

Allir borgarar landsins eiga at kenna seg tryggjar í, at um teir fá tørv á heilsuhjálpi, so fáa teir tað - skjótt, gott og ókeypis. Vit loysa ongar avbjóðingar á sjúkrahúsvirkinum, við at leggja okkum í danskar skipanir um viðgerðartrygd, tí við tí er vandi fyri, at vit úthola okkara egnu sjúkrahús.

Eitt vælrvirkandi sjúkrahúsvirk er ein av grundstólunum undir einum og hvørjum modernaðum samfelagið. Fremsta uppgávan hjá heilsuverkinum er at tryggja eitt dygdargott heilsutilboð og hóast læknávisindin mennist, vitanin økist, og tilboðini til ymsu sjúkurnar broyt-

ist, eiga vit, í tann mun tað er læknaliga forsvarligt, at bjóða hesar viðgerðir í Føroyum.

Sjálvandi eiga allir borgarar, ið hava tørv á læknahjálpi, at fá hesa so skjótt og gott sum til ber.

Nakrir av hinum flokkunum hava ført fram í fólkatingsvalstríðnum, at vit ikki hava nóg góðar móguleikar fyri at menna eitt nútímans heilsuverk, og tí skulu sjúklingar undir eina danska skipan um viðgerðartrygd. Hetta er tó eftir mínum tykki ikki forsvarligt. Tí ein dansk skipan um viðgerðartrygd viðførir millum annað, at okkara egnu sjúkrahús helst bert blíva til skaðastovur, uttan tær læknafakligu grundstólur, sum vit í dag øll njóta gott av, tá ið neyðin er størst.

Kommunulæknar eru avgerandi

Um vit hyggja eftir víð-

armenning av okkara egna heilsuverki, mugu vit byrja við fyrsta liðnum – kommunulæknunum.

Okkara heilsuverk byggir á skipanina við kommunulæknunum og sjúkrahúsvirki.

Borgarin setur seg vanligast fyrst í samband við sín kommunulækna fyri at fáa kanningar og viðgerð. Í teimum førum, har kommunulæknin metir at borgarin hevur tørv á at verða kannaður víðari á sjúkrahúsi, vísir kommunulæknin sjúklinginum víðari. Kommunulæknin er sostatt tann, ið tekur stóðu til, um borgarin skal sendast víðari.

Í teimum førum, har borgarin er fyri akuttum hendingum vendir hann sær sjálvandi til læknavaktina ella 112, og víðari viðgerð verður veitt tann vegin.

Fyri at tryggja øllum borgarum eitt gott og skjótt heilsutilboð er atkomuligheitin hjá fólki

til kommunulækna av stórum týðningi. Tað er alneyðugt at tryggja nóg nógvar kommunulækna í Føroyum, so at øll fólk hava sín egna fasta kommunulækna.

Tað er við at tryggja dygdina, at tað ikki eru ómannaði kommunulæknastørv, ella kommunulæknastørv, ið eru mannað av skiftandi avloysarum. Bulurin í okkara heilsuverki er jú sambandið við okkara egna, fasta kommunulækna.

Føroyska heilsuverkið hevur seinnu árinu útbúgvandi fleiri kommunulæknar, men hóast hetta hava avbjóðingar verið at manna øll kommunulæknastørvini. Hetta er ein avbjóðing, sum verður tikin í størsta álvara. Ein liður í at tryggja eitt dygdargott heilsutilboð til allar borgarar er eisini at tryggja atkomiligheitina til kommunulækna.

Munandi fleiri serlæknar

Ein annar liður í hesum er at tryggja eitt nøktandi tal av serlæknum í heilsuverkinum. Hetta fyri at halda bíðitiðina so stutta sum gjørligt, og eisini tryggja so nógvar borgarar, sum læknaliga forsvarligt, viðgerð í Føroyum.

Tá tað ræður um at gerast frískur kann landið viðgerðin fyrigongur í tykjast undirordnað, ja sjúklingar ferðast gjarna langt um tað er neyðugt. Men, tað er sera mótumikið bæði at vera sjúkur og at noyðast at vera langt heiman, eisini at noyðast at ferðast ímillum lond til viðgerðir. Tað er tí av stórum týðningi at vit veita so nógvar viðgerðir, sum tað er læknaføðiliga forsvarligt í egnum landi. Serlæknapuljan hevur gjørt góðan mun her, men enn er nakað á mál.

At føroysk læknalesiandi eftir loknan lestur

hava fingið framhjárætt til sokalkaðu KBU-plássini í Føroyum hevur eisini verið eitt framstig. Tað er sjálvsagt at vit ikki kunnu veita allar viðgerðir í Føroyum, men málið er at veita tær viðgerðir, sum læknaføðiligt er forsvarligt her í landinum. Tað er ein stórir fyrirminur hjá sjúklingum at fáa viðgerðina í egnum umhvørvi og kunna samskifta við læknar og onnur heilsustarfsfólk um sína stóðu á móðurmálinum.

Tá tað ræður um viðgerðartrygd meti eg tað vera rættast at nýta mest móguliga orku at tryggja føroyingum dygdargóða heilsuþót í Føroyum, men sjálvandi senda teir sjúklingar, sum hava tørv á tí, av landinum til serviðgerð.

Vit eru eitt av ríkastu londum í heiminum. Vit megna eisini at taka okkum av okkara sjúku. Sjálvandi.

Evsta vald liggur í Føroyum og hjá Føroya fólki

– tað skal føroyskur fólkatinglimur berjast fyri

Helena Dam á Neystabø

Valevni Javnaðarfloksins til fólkatingvalið grundlógardagin 5. juni 2019

Eg krympi tær, tá ið eg hoyri framløgurnar hjá Sambandsflokkinum, Tjóðveldi og eisini Fólkaflokkinum – og hvat tey ætla sær í

Fólkatingið av avrika. Sambandið vil, sær sjálvum líkt, hava meira pening og hægri blokkstuðul úr danska statskassanum til Føroyar – hóast føroyska bruttotjóðarúrtøkan í dag er hægri pr. íbúgva enn í Danmark. Er ikki skomm skapt í?

Tjóðveldi vil brúka røðarapallin á Fólkatingi til at proklamera loysingina. Og mála eina mynd av, at tað er danska stjórnin, sum forðar fyri loysingini. Øll vita vit, at hesin dystur skal vinnast í Føroyum – og onga aðra staðni.

Og Fólkaflokkurin hevur bitið høvdið av allari skomm og vil hava ráðharra í danskari stjórn. Hugsid tykkum tað vugtu stóðu – danskur ráðharri í føroyskari stjórn!

Valskráirnar hjá Sambandinum, Tjóðveldinum og Fólkaflokkinum eru ein háðan móti okkara

egna hart vunna fólkaræði.

Sálin og ryggurin í føroyska fólkaræðinum er, at evsta vald liggur í Føroyum og hjá Føroya fólki! Tað má ongantíð henda, at eitt føroyskt fólkatingsumboð sáar iva um hesa tign hjá Løgtingi og Landsstýri – bara fyri at fáa umrøðu. Eitt føroyskt fólkatingsumboð skal fram um alt virða og verja føroyskt fólkaræði og samstarva við Landsstýri og Løgting. Eitt føroyskt fólkatingsumboð skal ikki mótarbeiða Føroya landsstýri – tað er at undirgrava føroyskan sjálvverðarrætt.

Eg bjóði meg fram sum valevni fyri Javnaðarflokkin til hetta fólkatingvalið

Hvørki eg sjálv ella Javnaðarflokkurin fara at dragsa føroyskan partapolitikk niður á Fólkating.

Fyri framman liggja

stórar avbjóðingar. Til dømis í sambandi við grøna orkuskið, útbúgvingarpolitisk samstørv, altjóða gransking, altjóða skipaferðslu og nýggjar siglingarleiðir. Alt stórmál, sum fara tvørtur um landamørk. Fáir eg móguleikan, vil eg av fullum huga arbeiða fyri skilagóðum loysnum á hesum og mongum øðrum málum.

Við samstarvi, greiðari talu og semjusøkjandi samstarvi skulu vit ávirka øll mál, sum viðvíkja føroyingum, føroyskum vinnulívi og føroyskum mentanarlívi.

Nøkur dømi um samstarv, sum hava givið úrslit:

– Í 2015 komu føroyingar undir sama krav sum útlendingar, at skula hava búð í Danmark í sjei ár, fyri at fáa rætt til ávísar sosialar veitingar – til dømis barnakekkurin. Hetta mál tók

Javnaðarflokkurin upp, og vit finga tað broytt. Og tey, sum vórðu rakt, finga endurgjald.

– Nógva orka er lögð í at verja føroyska serstöðu – t.d. avgerðina um framhaldandi at selja fisk til russiska marknaðin. Tað virða okkara samstarvspartar í dag.

Tað er eitt breitt ynski í Føroyum um at broyta uttanríkispolitisku heimildarlógina. Tí er tað ein uppgáva, sum fólkatingsumboðið eigur at arbeiða fyri – í samstarvi við Føroya Landsstýri.

Taki fegin eitt tær í Fólkatinginum – og fari at arbeiða í Fólkatinginum burturav

Eg havi í mínum langa politiska lívi upplivað víðurskið millum Føroyar og Danmark – tá tey virka sum ringast. Tað var í kreppuni í 90-árunum. Tað var eitt

tógvið stríð at endurreisa Føroyar búskaparlíga og ikki minni at endurreisa álitid millum partarnar. Tað má ongantíð henda aftur.

Eg havi eisini upplivað, at tann gongdin kann vendast. Og havt tann framhjárætt at vera við til at taka tey tøk her í Føroyum, sum hava vent gongdina. Tað eri eg takksom fyri.

Eg havi nú tikið avgerð um at gevast í landspolitikki og stilli tí ikki upp til lögtingsvalið í heyst. Men eg taki fegin eitt tær í Fólkatinginum, og tað gevur mær afturfyri móguleikan at arbeiða burturav í Fólkatinginum.

Verði eg vald í Fólkatingið – so skal tað vera mín stevna, at har tað er ein vilji er eisini ein vegur. Konfrontationina hava vit roynt. Hon bar ikki á mál.